

ETIČNI KODEKS ŠTUDENTOV, ZAPOSLENIH IN SODELAVCEV FAKULTETE ZA VARSTVO OKOLJA

1. Uvod

Etični kodeks študentov, zaposlenih in sodelavcev Fakultete za varstvo okolja (v nadaljevanju: FVO) je namenjen promoviranju primernih in sprejemljivih pravil vedenja, ki spadajo na FVO. Z njim želimo ustvariti okolje, kjer so prizadevno delo, poštenost in medsebojno spoštovanje nagrajena z odobravanjem, deviantno in nepošteno vedenje pa preprečeno ali celo sankcionirano. Okolje, ki je naravnano pozitivno, kjer lahko študenti mirno, varno, brez nezaželenih motenj črpajo znanje in razvijajo svoje sposobnosti, ki jih bodo kasneje v življenju še kako rabili.

Namen tega kodeksa ni na kakršenkoli način omejevati pravice študentov. Pomembno je, da se študenti že v času študija navadijo na določena pravila in norme, ki bodo veljala tudi kasneje na delovnem mestu. Kodeks tako predstavlja splošna pričakovanja glede vedenja študentov in jih postavlja v nek formalen okvir, ni pa namenjen omejevanju študentov pri njihovem delu in življenju nasploh.

2. Pravice in dolžnosti študentov FVO

Status študenta se pridobi z vpisom na FVO in se izkazuje s študentsko izkaznico. Študent pridobi s statusom študenta vse pravice, ki jih zagotavlja Zakon o visokem šolstvu in Statut FVO ter drugi posebni predpisi. Izven FVO študent uveljavlja pravice, ki so vezane na status študenta s potrdili, ki jih dobi v referatu. Potrdila se izdajajo študentu osebno, na podlagi predloženega indeksa ali študentske izkaznice.

FVO zagotavlja vsakemu študentu tiste pravice, ki so povezane s poslanstvom FVO, njenim značajem delovanja ter so v skladu s Statutom in drugimi akti FVO:

1. pravico do vključenosti in povezanosti v študijske, raziskovalne in obštudijske dejavnosti, ki jih ponuja FVO in so podvržene predpisanim standardom ter zahtevam v sprejetih aktih FVO,
2. pravico do oblikovanja in aktivnega sodelovanja v skupnosti študentov,
3. pravico do sodelovanja, preko svojih predstavnikov, v organih FVO,
4. pravico dajati, neposredno in po svojih predstavnikih, organom FVO mnenja, pobude in predloge o vseh vprašanih, ki se tičejo pedagoškega dela ter o katerih menijo, da so pomembna za delo FVO,

Fakulteta za varstvo okolja

Trg mladosti 7 | 3320 Velenje

t: 03 898 64 10 | e: info@fvo.si

www.fvo.si

5. pravico do obiskovanja predavanj, vaj in drugih predpisanih učnih obveznostih ter pravico uporabljati študijske prostore in pripomočke FVO,
6. pravico do informiranosti o vseh dejavnostih, ki zadevajo študijski proces in obštudijske dejavnosti na FVO, na način in na mestih, kot je opredeljeno v aktih FVO,
7. pravico do zaščite pred kakršnokoli obliko spolne, rasne, starostne, socialne, religiozne ali druge oblike diskriminacije.

FVO razvija obče človeške vrednote (okoljsko ozaveščenost, kakovost, strokovnost, odprtost, prijaznost, odgovornost, strpnost, zanesljivost, prilagodljivost, inovativnost, ustvarjalnost, komunikativnost) in kulturo, ki so povezane s poslanstvom FVO. S tem se razvija identiteta prepoznavnosti v smislu obnašanja vseh vključenih subjektov.

Od študentov FVO se zato pričakuje, da se obnašajo odgovorno in spoštljivo do pravil in standardov FVO ter do njenega premoženja. Odgovorno obnašanje je opredeljeno v naslednjih zavezah:

1. s svojim vedenjem prispevati k ugledu FVO v ožjem in širšem okolju,
2. obiskovati predavanja, vaje in druge predpisane učne obveznosti,
3. spoštovati in se vljudno obnašati do vseh zaposlenih, sodelavcev in ostalih študentov (pozdravljanje, odzdravljanje, naslavljanje, sodelovanje, pomoč...),
4. spoštovati varnost in zdravje vseh na FVO,
5. biti pošten in resnicoljuben do vseh vključenih v sistem FVO (npr. pri uporabi identifikacijskih dokumentov, preverjanju identitete...),
6. ne odtujevati, uničevati premoženja, lastnine zaposlenih, sodelavcev in študentov na FVO ali se okoriščati,
7. spoštovati pravila FVO, ki se nanašajo na točnost in uradne ure, kar zahteva, da se spoštuje najave uradnih ur referata, koordinatorke praktičnega usposabljanja, govorilnih ur predavateljev,
8. prihajati točno na predavanja,
9. sodelovati v skupnosti študentov v skladu s Statutom FVO,
10. sodelovati, preko svojih predstavnikov, v organih FVO,
11. spoštovati vsa določila pogodb, ki jih študent podpiše z FVO,
12. iskreno in pošteno sodelovati z organi FVO, ki obravnavajo nastale zaplete,
13. udeleževati se dogodkov v okviru FVO, če se študent na njih prijavi oziroma se mora, v primeru neudeležbe, pravočasno odjaviti.

3. Odgovornost zaposlenih in sodelavcev FVO

Ta kodeks je pri tem vprašanju namenjen opredelitvi osebne in poklicne odgovornosti vseh zaposlenih in sodelavcev FVO. Pomagal naj bi jim pri reševanju vprašanj, ki se navezujejo na njihovo poklicno vedenje in soočanje s problemi, ki so posledica odnosov med različnimi udeleženci v izobraževalnem procesu.

Kakovostno javno visokošolsko izobraževanje je dejavnik napredka demokratične družbe, sestavni del ekonomskega, družbenega in kulturnega razvoja ter ključnega pomena za razvoj in blaginjo družbe. Vsem študentom mora zagotavljati enake možnosti izobraževanja. Zaposleni in sodelavci v izobraževanju so odgovorni za kakovostno izobraževanje. Z odgovornim delom utrjujejo zaupanje širše družbene skupnosti v izvajanje teh pomembnih nalog.

V skladu z zgoraj omenjenimi izhodišči se zaposleni in sodelavci FVO zavezujejo, da bodo:

- upravičili zaupanje javnosti z zagotavljanjem kakovostnega izobraževanja,
- se zavzemali za utrjevanje ugleda FVO v družbi,
- stalno poglobljali znanje in skrbeli za lastno strokovno rast.

V odnosu do študentov/-k pa se zavezujejo, da bodo:

- spoštovali pravice študentov,
- ravnali v skladu s splošno sprejetimi moralnimi in etičnimi vrednotami, predanostjo ter načelom zaupnosti,
- spodbujali ter sami vedno imeli profesionalen odnos do študentov,
- spoštovali individualnost in posebne potrebe posameznega študenta in mu omogočili, da v polni meri uresniči svoje sposobnosti,
- pri študentih razvijali odgovornost do izvajanja programa fakultete in do njihove aktivne vloge v izobraževalnem procesu,
- pravično in z občutkom razvijali svojo profesionalno avtoriteto,
- zagotavljali, da odnos med zaposlenimi, sodelavci in študenti v nobenem primeru ne postane predmet kakršnekoli zlorabe, političnega ali ideološkega razlikovanja,
- zagotavljali in izvajali vse potrebne ukrepe za preprečevanje spolne ali druge zlorabe študentov.

4. Akademska svoboda

Akademska svoboda je pravica in temeljna odgovornost predavateljev in študentov. Predavatelji uresničujejo akademsko svobodo s svojim pedagoškim, raziskovalnim in ustvarjalnim delom, ki ga podrejajo splošno sprejetim etičnim vrednotam in poslanstvu FVO. Posredovanje znanja izhaja iz sodobnih znanstvenih spoznanj in empiričnih izkušenj.

Predavatelji in študenti tvorijo nedeljivo skupnost, v kateri predavatelji s svojo dostopnostjo in predanostjo pedagoškemu delu omogočajo nemoteno izobraževanje študentov, študentje pa s svojim vestnim in odgovornim delom prispevajo svoj delež k normalnemu teku in nenehnemu izpopolnjevanju študijskega procesa.

Cilj pedagoškega dela je posredovanje znanja ter spodbujanje k ustvarjalnemu, kritičnemu in odgovornemu razmišljanju.

Akademska svoboda študentov pomeni akademsko avtonomnost, ki študente zavezuje k odgovornemu in samoiniciativnemu izpolnjevanju postavljenih študijskih ciljev ter odgovornemu delovanju v skladu z etičnim kodeksom ter splošno sprejetimi vrednotami.

5. Akademski standardi poštenosti

Pomemben element uspešnosti je zaupanje študentov, FVO in tudi širše javnosti v sistem preverjanja in ocenjevanja znanja. Ta mora biti takšen, da so študenti ocenjeni primerno glede na delo, ki so ga vložili in znanje, ki so ga pridobili v času študija. Takšen sistem je možen le v okolju, kjer veljajo določena pravila in kjer ni prostora za razne prevare in goljufije (prepisovanje pri izpitih, plagiatorstvo, ponarejanje nalog...). Za delovanje takšnega sistema je potrebna določena odgovornost tako s strani študentov, kot tudi s strani FVO. V interesu vseh študentov mora biti, da se izogibajo prevaram ter goljufijam in da odvrčajo vse ostale od takšnih dejanj. Vsaka takšna stvar namreč znižuje ugled FVO in vrednost poštenega dela ostalih študentov. V okolju, kjer vlada akademska nepoštenost je nemogoče vedeti, kateri

dosežki so bili pridobljeni pošteno ter s trdim delom in kateri so bili pridobljeni na neetičen način. Ocene pa v tem primeru niso več kredibilen pokazatelj dosežkov in znanja, ki je bilo vloženo v določeno nalogo.

Pomembno je, da so študenti seznanjeni z definicijami neetičnih dejanj in jih razumejo, s čimer se je mogoče izogniti raznim incidentom, do katerih bi lahko prišlo zaradi nevednosti oziroma pomanjkanja informacij. Naloga predavateljev je, da postavijo jasne zahteve in natančno opredelijo kaj pričakujejo od študentov.

Med neetična dejanja spadajo:

1. goljufanje

- prepisovanje od drugih – sem spada prepisovanje določenih delov ali celotnih seminarskih nalog, esejev ter vseh ostalih nalog, ki se ocenjujejo;
- uporaba nedovoljenih pripomočkov – s tem so mišljeni razni kalkulatorji, ki so že skoraj računalniki, uporaba literature in zapiskov med izpiti. Študenti morajo jasno razumeti kaj je dovoljeno uporabljati pri izpitu in kaj ne spada zraven;
- neupoštevanje navodil s strani pedagoških delavcev, ki so prisotni na izpitu – predvsem so mišljena navodila, ki se nanašajo na sedežni red, začetek in konec pisanja izpita, razna opozorila ter druga navodila;
- opravljanje izpita namesto koga drugega ali dovoljenje, da izpit opravlja kdo drug namesto vas – velja tako za sodelovanje in izmenjave med študenti FVO, kot tudi za vse ostale zunanje osebe, ki bi morebiti opravljale izpit namesto študentov FVO. Od študentov se namreč pričakuje, da bodo sami opravljali izpite ter ostale naloge v teku študija;
- namerno napačno predstavljanje podatkov ali dejstev z namenom pridobivanja raznih ugodnosti – gre za zavajanje predavateljev glede nezmožnosti opravljanja izpita ob določenem roku ali z navajanjem vzrokov za prepozno oddajo seminarskih ali drugih nalog;

2. plagiatorstvo

- gre za uporabo rezultatov ali vsebin, ki niso plod lastnega razmišljanja in kot take ne smejo biti uporabljene brez navedbe avtorja. Pri pisanju seminarskih nalog ali diplom utegne biti plagiatorstvo resen problem. Plagiatorstvu se lahko izognemo z natančnim citiranjem ali navajanjem tujega dela, ki ga uporabljamo v lastnem delu;

3. nedovoljeno sodelovanje med študenti

- naloga predavateljev je, da natančno določijo v kolikšni meri je sodelovanje dovoljeno, študenti pa morajo ta navodila jasno razumeti in v primeru nejasnosti zahtevati dodatna pojasnila;

4. ponarejanje dokumentov ter prirejanje podatkov in informacij

- gre za ponarejanje vseh uradnih dokumentov ter listin FVO kot so razni obrazci, poročila, seminarske in druge naloge, izkaznice, indeksi ali celo izpiti.

Kot kršitev se razume tudi:

- vsakršno ponarejanje podpisov predavateljev ali študentov,
- prirejanje podatkov glede prisotnosti na predavanjih ali vajah,
- neiskrenost glede doprinosa pri skupinskih nalogah,
- podajanje napačnih informacij z namenom pridobivanja kakršnihkoli ugodnosti ali posebne pozornosti,
- neiskrenost glede svojih ali osebnih podatkov koga drugega.

6. Pravila glede oglaševanja na območju FVO

Literatura, publikacije, časopisi, obvestila, letaki, ki so del študijskega procesa ali se navezujejo na delo FVO, se lahko brez posebnih omejitev delijo med študenti in oglašujejo na mestih, ki so temu namenjena. Objavljene članke mora podpisati avtor, objavljene informacije pa morajo biti preverjene.

Prostori FVO niso namenjeni raznim reklamnim ali prodajnim akcijam, razen če te niso v interesu FVO, ki jih v tem primeru tudi sama organizira ali prepusti organizacijo drugim osebam. S tem so mišljene predvsem predstavitve knjig, učbenikov ter ostalih akademskih pripomočkov.

Ostale stvari (vabila na študentske zabave...), ki niso povezane z delom na FVO, morajo biti pred objavo prijavljene in predstavljene pristojnim službam FVO.

7. Pravila glede zaupnosti informacij

Način varovanja in posredovanja osebnih podatkov, ki jih FVO zbira o študentih ureja Pravilnik o varovanju osebnih in zaupnih podatkov na FVO.

Študenti pri svojem delu (predvsem v okviru praktičnega usposabljanja) sodelujejo z različnimi podjetji, ki jim pogosto posredujejo informacije, ki so bolj ali manj zaupne narave in jih je treba kot takšne tudi varovati. Študenti se morajo držati dogovorov in uporabiti ter objaviti le tiste informacije, ki nikakor ne morejo škoditi podjetjem, FVO ali tretjim osebam.

8. Pravila ter postopki glede uporabe infrastrukture na območju FVO

Da se izognemo neredu in zmedi zaradi vedno večjega števila študentov, ki so vključeni v proces izobraževanja na FVO, morajo obstajati določena pravila glede prostorov ter ostale infrastrukture na območju FVO. FVO je v prvi vrsti namenjena izobraževanju, zato je uporaba prostorov za druge namene dokaj omejena. Načeloma je študentom dovoljeno prosto gibanje na funkcionalnem zemljišču FVO, v kolikor s tem ne motijo rednega dela na FVO, ni pa dovoljeno naslednje:

- namerno poškodovanje ali uničenje stvari, ki so v lasti FVO,
- risanje grafittov ali drugih neprimernih stvari na objekte FVO,
- odtujitev predmetov kot so omare, table, mize, stoli, računalniška oprema iz prostorov FVO,

- poškodovanje objekta FVO in njene opreme,
- odstranjevanje raznih varnostnih sredstev ali opozoril,
- nedovoljeno opremljanje predavalnic, hodnikov in ostale okolice FVO.

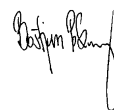
9. Ostala določila in prepovedi

Naštevamo še nekaj določil in prepovedi, ki naj bi pripomogla k normalnemu delu ter omogočila vsem študentom, zaposlenim in sodelavcem FVO varno ter produktivno delovno okolje:

1. prostori FVO niso namenjeni igram in se naj ne uporabljajo za igranje ali prirejanje raznih iger na srečo, prav tako ni v prostorih in na območju FVO dovoljena uporaba in prodaja psihogenih substanc,
2. prepovedano je kakršnokoli fizično ali psihično obračunavanje med študenti ter fizično ali psihično nasilje nad zaposlenimi in sodelavci FVO,
3. študenti si naj med seboj pomagajo pri razvijanju intelektualnih, študijskih in strokovnih potencialov,
4. študenti naj po najboljših močeh prispevajo k ustvarjanju varnega, odzivnega in verodostojnega okolja, ki spodbuja študente FVO k študiju in delu ter jim omogoča odkrivanje možnosti za karierni razvoj, ki naj temelji na uveljavljenih etičnih pravilih in standardih,
5. študenti si naj prizadevajo za doseganje čim boljših rezultatov,
6. študenti naj skrbijo za profesionalne in humane odnose z drugimi študenti, zaposlenimi in sodelavci FVO,
7. študenti naj tudi izven visokošolskega okolja ravnaajo etično in se zavedajo, da so promotorji FVO, zlasti na praktičnem usposabljanju,
8. posebno skrbno ravnanje z naravnimi viri in trajnostni odnos do okolja.

Etični kodeks študentov FVO je bil sprejet na 5. seji Senata FVO, 27. 6. 2022.

Prof. dr. Boštjan Pokorny
dekan

Številka: 011-17/2022

Datum: 27. 6. 2022